

Pr. 390/13.12.21
C14

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-8407 din 27.12.2021

La nr. 390 din 13.12.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.797/1996, nr.39/1994, nr.303/2013 ș.a. - executarea unor adrese și hotărâri adoptate de Curtea Constituțională și neexecutate în perioada 2011-2021).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	3101
"dl"	12 2021
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7641 din 24.12.2021

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 797/1996, nr.39/1994, nr.303/2013 ș.a. - executarea unor adrese și hotărâri adoptate de Curtea Constituțională și neexecutate în perioada 2011-2021)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate. Totuși,

nu a fost respectată norma prevăzută la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, care prevede publicarea anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie.

Prin urmare, deși rigorile de transparență decizională au fost respectate fragmentar, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative se enunță că „*prin prezentul proiect de lege se propune executarea unor adrese și hotărâri adoptate de Curtea Constituțională și neexecutate în perioada ultimilor 10 ani*”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se intenționează modificarea cadrului normativ național în corespundere cu adresele și hotărârile Curții Constituționale, care nu au fost executate în perioada anilor 2011-2021. Elaborarea inițiativei legislative este determinată de demersul Curții Constituționale nr.PCC-01/594 din 20.10.2021, unde se solicită Parlamentului și Guvernului informații referitor la nivelul de executare a hotărârilor și adreselor adoptate de Curtea Constituțională. În temeiul art.69 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prin proiect se propune modificarea a 14 acte normative și abrogarea integrală a altor 10 acte normative.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Conform art.140 alin.(1) din Constituție „*Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale*”, astfel, în temeiul art.28¹ din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, autoritățile publice au obligația de a executa actele Curții în termenii stabiliți de legea prenotată, prin ajustarea cadrului legislativ la prevederile hotărârilor Curții Constituționale. În consecință, se constată că proiectul de act legislativ este elaborat în sensul respectării Legii supreme și promovării interesului public general.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În nota informativă sunt specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi.

Prin urmare, considerăm că nota informativă conține o serie de argumente concludente în ceea ce

privește necesitatea promovării proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Proiectul este elaborat în scopul ajustării cadrului normativ la deciziile actelor Curții Constituționale, prin urmare implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*”

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Normele proiectului nu reglementează în mod direct activitatea agenților publici și/sau entităților publice, întrucât, în temeiul art.69 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și art.28¹ din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, scopul proiectului este de a ajusta cadrul normativ la hotărârile Curții Constituționale, modificând și abrogând prevederile/actele normative declarate neconstituționale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act legislativ a fost elaborat în scopul asigurării respectării rigorilor stabilite de art.69 din Legea nr.100 cu privire la actele normative și art.28¹ din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, precum și întru executarea adreselor și hotărârilor adoptate de Curtea Constituțională și neexecutate în perioada 2011-2021, având drept obiectiv modificarea și abrogarea prevederilor sau actelor normative declarate neconstituționale.

În procesul de promovare a proiectului de decizie rigorile de asigurare a transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional au fost asigurate parțial. În nota informativă se prezintă argumente pertinente și valabile care justifică necesitatea adoptării proiectului.

Prevederile proiectului sunt conforme interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului.

În consecință, se relevă că în normele proiectului supus expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

24.12.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni , Inspector superior

